

на Тертеръ II (1323 г.) Войсилъ е живѣлъ въ Византия¹⁾. Любимецъ на младия императоръ и побѣдителъ на сънародниците си при рѣката Скафида (днесъ Скефъ), той е билъ упражняванъ като претендентъ на елтимировото княжество, въ съсъдство съ това на брата му Смилеца, и главно, като орждие срѣщу династията Тертеровци. Това ще се подкрѣпи съ завземането на градоветъ отъ Сливенъ до Копсисъ, още съ самата смъртъ на Тертеръ II, който, освѣнъ че запази святославовитѣ граници и подведе бившето елтимирово княжество подъ единъ скиптъръ, но взе и все още държащата се въ византийски рѣцѣ и всрѣдъ български владѣния силна крѣпость Пловдивъ. Както ще се види, Войсилъ толкова е билъ обичанъ отъ сънародниците си, че скоро става невъзможенъ въ княжеството си и избѣгва пакъ въ Византия. Той е разполагалъ всичко съ 3,000 войници и 4 града, като се титулувалъ „деспотъ на българското царство“: *δεσπότης Μοσίας ὑπὸ βασιλέως ἐπιτέτραπται ὁ νομάζεσθαι*. Би било рискувано да се вѣрва, че Войсилъ е свършилъ своето прѣдприятие самъ или възъ основа на наслѣдственни права, въ каквато смисълъ загатва Кантакузинъ: *διὰ τῆς οἰκειότητος τοῦ γένους*. Ако е въпросътъ за подобни „роднински връзки“, очевидно изразътъ е правъ, защото братъ му Смилецъ бѣше врѣменно туренъ на българския прѣстолъ отъ Ногая. Кантакузинъ не можеше и да мотивира другояче окупирането на бившето елтимирово княжество, върху което по право почиваха притезанията на наслѣдниците на Асѣнъ III.

Подръжникъ на младия императоръ, още слѣдъ завземането областта между Сливенъ и Копсисъ, Войсилъ, заедно съ Андроника, обсажда Пловдивъ, тогава въ

¹⁾ Чудно а какъ се е допустнало да се мисли, че Войсилъ е братъ на Святослава, когато Кантакузинъ пише само, че той е братъ на умрѣлия царъ (*Boesilas demortui regis frater*). I. 172; но този умрѣлъ царъ не е Святославъ, а синъ му Тертеръ II, защото именно слѣдъ смъртта на послѣдния (1322) Войсилъ се отправя за подъ Балкана, но съ такова убѣждение бихме останали, ако не вземехме прѣдъ видъ факта, че и Смилецъ бѣ български царъ, братъ на когото именно бѣ самия Войсилъ. Въ тая смисълъ съ израза „*demortui regis*“ ще се визира Смилецъ, по който начинъ кантакузиновитѣ думи трѣба да се разбиратъ така: „Войсилъ, братъ на умрѣлия царъ Смилецъ“.